

za zdravje, okolje in hrano (NLZOH) je opravil verifikacije "državnih" hitrih antigenih testov dobavitelja Majbert Pharm, a zaključen je bil le prvi del verifikacije, kjer so preverjali zanesljivost testov pri simptomatskih testiranjih, in hitri testi so se pri tej skupini odrezali razmeroma dobro. Prihodnji teden pa bo

"Potrebujemo algoritme, kako bomo ravnali v primerih, ko imamo pozitiven hitri test in nato negativen PCR"

znana ocena zanesljivosti in občutljivosti hitrih testov pri asimptomatskih okuženih, kjer je težav več.

Tudi proizvajalci preverjajo učinkovitost testov pri simptomatskih okuženih, pogoji testiranja v laboratoriju pa so pogosto drugačni od tistih na terenu. Po mnenju profesorja na Fakulteti za farmacijo Univerze v Ljubljani **Boruta Štruklja** je znanstveno mogoče samo, da je test na okužbo z novim koronavirusom po metodi PCR-pozitiven, hitri antigeni test pa negativen, medtem ko obratno ni mogoče, saj PCR-testi množijo dedni material in zaznajo izredno majhne količine virusa, hitri testi pa so odvisni od količine virusa v vzorcu. "V tem primeru je nekaj narobe, ali s testom ali z izvajanjem," je povedal. V vsakem primeru morajo biti PCR-testi merilo, je poudaril. Hitri testi so lahko po njegovih pojasnilih lažno pozitivni, če test ni zanesljiv ali pa je manipulacija po odvzemu brisa napačna, že sprememba kislosti reagenta lahko da napačen rezultat, kot so demonstrirali nekateri dvomljivci s "testiranjem" pijač.

Problematični pa niso le slavni Majbertovi testi, temveč tudi drugi. Po verifikacijah hitrih testov, ki so jih opravili v obeh kliničnih centrih, se je pokazalo, da so bolj zanesljivi dražji testi. Kljub temu so zdravstveni domovi 31. januarja dobili navodilo ministrstva za zdravje, naj kupujejo teste, ki so cenejši od treh evrov.

občanov, ene izmed osnovnih šol v regiji, enega podjetja, pri epidemiološkem anketiranju pa smo zaznali te primere tudi pri smučarjih, ki so opravili hitre teste zato, da so lahko smučali. Nekateri od njih so naknadno opravili še PCR-teste in večina teh je bila negativna."

Kje je težava?

"O tem poizvedujemo in kaže se, da bi težava lahko bila v posameznem paketu serije testov. Ne gre pa v vseh primerih za 'državne teste', ampak tudi za teste, ki jih izvajalci nabavljajo sami."

Je lahko težava tudi površno testiranje?

"Vzrokov za razkorak med rezultati hitrih in PCR-testov je lahko več. Od ustreznega odvzema vzorcev, ustrezne izvedbe testiranja, nekateri hitri testi terjajo subjektivno odčitavanje, drugi uporabljajo aparature za to. Prav tako so določeni pogoji, v katerih se testiranje izvaja, denimo temperatura, vlaga ..."

Delovni migranti se bodo morali za prehod meje predhodno registrirati. Foto: Andrej PETELINSEK

Boris Jaušovec
Tomaž Ranc

Spredsednikom koroške Slovenske gospodarske zveze v Avstriji **Benjaminom Wakounigom** smo včeraj popoldne govorili, ko so pogajanja predstavnikov gospodarstva z avstrijsko vlado o uvedbi obveznih testov za dnevne delovne migrante še trajala. Sinoči je avstrijsko ministrstvo za zdravstvo odredbo o zaostrovanju prehajanja avstrijskih meja vendarle že izdalo.

Nova pravila za prehajanje avstrijske meje za delovne migrante iz Slovenije bodo začela veljati v sredo, 10. februarja, piše avstrijska tiskovna agencija APA. Njihovo objavo v uredbi je Wakounig pričakoval že včeraj, nam pa je povedal: "Predstavnik gospodarstva, gospodarske zbornice smo se trudili, da vlada ne bi novih ukrepov zaostrovanja na meji sprejela čez noč, da bi se imeli na novosti čas pripraviti. Vlada je bila v pogajanjih z nami doslej kooperativna," pravi Wakounig.

Benjamin Wakounig: "Uspeli smo vlado na Dunaju prepričati, da bodo negativni izvidi testov na koronavirus veljali teden dni."

Gospodarstvo, predvsem predstavniki s Štajerskega in Koroškega, poleg Wakouniga predsednik koroške gospodarske zbornice **Jürgen Mandl**, pa tudi oba delžna glavarja, koroški **Peter Kaiser** in štajerski **Hermann Schützenhöfer**, so tako vlado prepričali, da bodo za dnevne delovne migrante negativni izvidi testov na novi koronavirus veljali vsaj teden dni. Vlada je sprva imela v mislih krajši čas, samo dva ali tri dni. Zadoščali bodo tudi hitri antigeni testi in ne zgolj PCR-testi, ki so sicer zanesljivejši, a zamudnejši.

Včeraj so še tekla pogajanja o tem, ali bodo avstrijski organi priznavali tudi slovenske hitre antigenske teste ali pa ne, in jih bodo morali čezmejni delavci opraviti v Avstriji. Očitno je slava nezanesljivosti slovenskih hitrih testov že prestopila mejo. PCR-testi, opravljeni v Sloveniji, niso problematični.

Po objavi smo zato sinoči uredbo prečesali še z odvetnico v Gradcu **Mario Škof**, ki se že leta ukvarja z delovnim pravom v Avstriji: "Načeloma, piše v uredbi, bo Avstrija priznala tudi tuje izvide vseh hitrih

TESTIRANJE DELOVNIH MIGRANTOV

Slovenski testi bodo le veljali

Pri prehodu dnevni delovni migranti iz Slovenije od prihodnje srede nova, strožja pravila

antigenih testov, ki so primerljivi oziroma enakovredni z zdravniškimi avstrijskimi. Nato je navedeno, kaj vse mora tak izvid testa vsebovati." S Škofovo sva ugotovljala, da torej izrecno ni navedeno, da slovenskih hitrih testov na avstrijski meji ne bi priznavali.

Testi tudi v podjetjih

Tudi Wakounig je kasneje v kratki opombi zatrdil, da bodo skušali v pogajanjih še posebej potrditi, da so sprejemljivi tudi slovenski hitri antigeni testi, da odklonijo vsak dvom. Že prej pa je povedal: "Smo pa v teh pogajanjih že uspeli z zamisljivo, da bodo v večjih firmah z več sodelavci, ki imajo tudi zdravstveno službo, lahko teste migrantski delavci opravili tam. Za manjša podjetja se je vlada strinjala, da bo za test na delavca primaknila do deset evrov. Ti testi v Avstriji stanejo različno. Pri večjih uradnih ponudnikih od sedem do deset evrov, v lekarnah na drobno pa so precej dražji. A tudi pri teh testiranjih bo potrebno potrdilo zdravnika."

Delovni migranti se bodo morali za prehod meje predhodno registrirati, kar zanje doslej ni bilo potrebno. Registracija bo na spletu mogoča že od nedelje. "Radi bi še, da bi bilo mogoče hitri test opraviti tudi na avstrijsko-slovenski meji," je dodal Wakounig. Ali ta možnost bo, sinoči še ni bilo jasno.

Wakounig je še rekel, da je za voljo pandemije sedaj morda nekaj manj dnevni delovni migranti iz Slovenije v Avstrijo kot še leto nazaj: "Ocenjujemo, da jih je okoli 20 tisoč. Od tega jih 60 odstotkov hodi na delo na Štajersko, ostalih 40 odstotkov pa po večini na Koroško, nekaj manj še na Gradiščansko."

Čakajo navodila

Medtem v Zdravstvenem domu Ravne še čakajo navodila ministrstva, kako in ali naj se sploh vključijo v testiranje delavcev migrantov, ki že trkajo na vrata in prihajajo po potrdila, da so negativni na covid-19. "Ta trenutek še nič ni jasno. Seveda nas zanima, kako bo, ker moramo dobiti teste, treba bo organizirati izvajanje, ali bo to izvajala mobilna ekipa v okviru Zdravstvenega doma ali v okviru množičnega testiranja, kje in kdaj," nam je dejal direktor ZD Ravne **Stanislav Pušnik**. V zadnjih dneh opažajo, da se število ljudi, ki pridejo prostovoljno na testiranje z antigenimi hitrimi testi, večja. Prejšnji teden jih je bilo 30 na dan, v torek že 60.

"Ni še dorečeno, ali bodo delavci morali poskrbeti za obvezno testiranje sami ali jim bo to urejal delodajalec v Avstriji. Če bodo morali to storiti v Sloveniji, se bomo prilagodili," je še dejal Pušnik.

Mnogo neodgovorjenih vprašanj

Strožja pravila za prestop avstrijske meje **Mariu Fekonji**, predsedniku Sindikata delavcev migrantov Slovenije, postavljajo več vprašanj. "Kako neki bo množično testiranje delavcev migrantov enkrat tedensko sploh izvedljivo? Kolikšno gnečo bi povzročilo testiranje na meji? Če je za posamezni hitri test potrebnih deset do 15 minut, bodo na Šentilju najbrž nastale nepredstavljive kolone. Kdo bo plačal teste?" Fekonja meni, da to ne sme biti breme delavcev. Sindikat zato apelira na avstrijsko vlado, če že zahteva teste, naj jih tudi izvaja in financira iz državnega proračuna ali na stroške delodajalcev. Omenja še tretje vprašanje: "Kaj pomeni obvezni negativni test za tiste, ki so covid-19 že preboleli in so morda še vedno pozitivni? Kaj bo s tistimi, ki so že cepljeni?" Skrb za varnost in zdravje razume. A kako razumevajoči bodo delodajalci? Spomni: "Ko so Madžari zaprli meje z Avstrijo in so šli madžarski delavci za vikend domov, se na delo niso mogli vrniti. Vendar za delodajalca to ni bil opravičljiv razlog za odsotnost." (na)

Koronavirus

Ostajamo v rdeči fazi

Vlada je sinoči odločala, kateri ukrepi za zajezitev epidemije covid-19 bodo po državi veljali prihodnji teden. Glede na objavo na vladnem twitter profilu v skladu z načrtom sproščanja ukrepov ostajamo v rdeči fazi. Rdečim regijam bi se po podatkih NIJZ lahko prihodnji teden znova pridružili obalno-kraška in zasavska, prvič tudi goriška. V črno fazo se uvrščata le še dve regiji, posavska in jugovzhodna Slovenija. V regijah, ki so rdeči fazi, so vrtni odprti, pouk za učence prvega triletja osnovnih šol pa poteka v šolah. Poleg trgovin z živili, lekarn, kmetijskih trgovin in še nekaterih izjem so v teh regijah odprte tudi specializirane prodajalne z otroškim programom, vulkanizerske, avtomehanične, avtoličarske ali avtokleparske delavnice ter delavnice za popravilo koles pa tudi knjižnice, muzeji in galerije. (dr)

Cepiva v vrsti za odobritev

Zdaj je kar 20 cepiv v svetovni bazi razvoja cepiv, osem jih je odobrenih za pogojno uporabo, dve za popolno (Kitajska in Rusija), dve sta umaknjeni iz raziskav. Cepivi Pfizerja in Moderne sta med pogojno odobrenimi, saj gre za nove tehnologije, kar pomeni daljše verifikacijske postopke. Borut Štrukelj, profesor na ljubljanski fakulteti za farmacijo je na včerajšnji tiskovni konferenci sporočil, da Slovenija ne bo omejila uporabe cepiva AstraZeneca na ljudi, mlajše od 65 let: "Slovenija sledi principu, če posameznik ne more k cepivu, mora cepivo k posamezniku. Ker gre za stabilno cepivo, ga bomo distribuirali nepokretnim ne glede na starost." Gre za adenovirusno cepivo, zelo podobno ruskemu cepivu Sputnik, in Štrukelj pozdravlja testiranje kombinacije obeh cepiv v Ukrajini. Zakaj sputnika ni v EU razen na Madžarskem? "Proizvajalec Gamaleya inštitut je oddal dosje evropski agenciji za zdravila, a ker so začeli cepiti že med drugo fazo kliničnih raziskav, to postavlja rezultate pod vprašaj, pravi Štrukelj. (ank)

Število PCR-testov: **5709**
Pozitivni testi: **1217** 21,3 %

Število hitrih testov: **10237**
Pozitivni testi: **343** 3,4 %

7-dnevno povprečje potrjenih okužb: **1181,1** -3,7 %

Število bolnikov, ki se zdravijo v bolnišnicah: **1012** -1,9 %

Število bolnikov, ki potrebujejo intenzivno nego: **165** -2,4 %

Število umrlih: **23** Podatki Sledilnika za covid-19